

Dosarul nr. 2rac-245/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (O. Parfeni)

Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Cimpoi, A. Danilov și I. Secrieru)

Î N C H E I E R E

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinînd admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX” cu privire la încasarea prejudiciului și cheltuielilor de judecată,

la acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „LUCONEX” cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX”, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 noiembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La 28 mai 2014, Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX” cu privire la încasarea prejudiciului și cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor reclamantului a indicat că la 29 martie 2010, a încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX”, contractul nr. 115 cu privire la producerea ferestrelor și ușilor (Articole) din profil PVC de producție ucraineană (Dnepropetrovsk) marca „WDS 505” în set cu furnitura companiei austriece „MAKO” și instalarea ulterioară a articolelor în conformitate cu documentația de proiect și specificațiile tehnice, ajustate conform deschizăturilor exacte a pereților încăperii la obiectul aflat în construcție a clientului „Bloc locativ P + 8 cu parcare auto subterană și oficii la parter”, în orașul Chișinău, str. A. Mateevici, nr. 82.

Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX” a specificat că conform p. 2.2. valoarea totală a contractului este de 79117.00 euro.

În luna decembrie 2010, părțile contractante au semnat un act de primire - predare a lucrărilor.

S-a mai precizat că conform punctului 1.4. a contractului, perioada de garanție pentru articolele instalate la obiect este de 5 ani din momentul semnării de către părți a actului de executare a lucrărilor.

În total, pentru executarea obiectului contractului și instalarea produsului finit în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX” a fost achitată de către reclamant suma de 850367, 87 lei, echivalent a 52886,46 euro.

Reclamantul a mai punctat că necătând la faptul că în decembrie 2010 a fost semnat actul de primire – predare a lucrărilor, după darea în exploatare a obiectului și locuirea acestuia, proprietarii apartamentelor au început să se plângă de calitatea proastă și instalarea neadecvată a ferestrelor, balcoanelor, vitraliilor din apartamentele lor, precum și a ferestrelor din scările blocului și alte locuri de utilizare comună.

Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX” a mai menționat că a informat pîrîtul despre toate reclamațiile locuitorilor.

Conform notificării nr. 35 din 9 aprilie 2010, Societatea cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX” a desemnat un reprezentant autorizat pentru eliminarea defectelor, care a trimis experți pentru elucidarea problemelor apărute la fața locului. Specialiștii pîrîtului au reglat pentru ceva timp adeziunea inegală a canatelor ferestrelor, dar apoi din nou s-a dereglat ermeticitatea ferestrelor și admisia aerului de afară. Aceeași situație este și la ușile de balcon.

Într-un final n-au fost eliminate defectele articolelor din toate apartamentele și din locurile de utilizare publică.

Potrivit spuselor experților Societății cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX”, eliminarea acestora pe loc (fără demontarea cadrului și sticlei ferestrelor) nu este posibilă. Astfel, se poate ridica problema referitoare la neconformitatea completă a articolelor care au fost declarate ca fiind calitative. Prin urmare, produsele și lucrările ce au fost achitate nu sînt potrivite pentru a fi exploatate.

Reclamantul a mai indicat că prin adresările scrise în mod repetat la adresa pîrîtului nr. 7 din 18 martie 2014, nr. 8 din 18 aprilie 2014 și nr. 10 din 13 mai 2014 cu cererea de a elimina defectele, acestea au rămas fără răspuns.

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX” încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX” suma de 52886, 46 euro în lei RM conform cursului oficial BNM la data executării hotărârii, pentru prejudiciile cauzate și cheltuielile de judecată.

La 1 octombrie 2014, Societatea cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX” a depus acțiune reconvențională împotriva Societății cu Răspundere Limitată „LUCONEX” cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale reclamantul a indicat că la 29 martie 2010 și 30 martie 2010 între Societatea cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX” în calitate de antreprenor și Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX”, în calitate de beneficiar au fost încheiate contractele de antrepriză nr. 115 și nr. 116 pentru efectuarea lucrărilor stipulate în contracte și anexele acestora.

În strictă corespundere cu prevederile contractuale, antreprenorul a executat și montat lucrările prevăzute în contract, beneficiarul recepționând integral lucrările executate de către antreprenor la obiectul acestuia, însă, pînă în prezent Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX” nu a achitat restanța existentă.

S-a mai indicat că datoria Societății cu Răspundere Limitată „LUCONEX” constituie suma de 95 402,84 lei, iar la solicitările verbale și contactele telefonice adresate Societății cu Răspundere Limitată „LUCONEX” cu privire la stingerea datoriei existente în termeni cât mai urgenți, au rămas fără reacție.

La 23 octombrie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX” a depus cerere prin care și-a concretizat pretențiile (f.d. 153-154, vol. I).

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX” încasat din contul Societății cu Răspundere Limitată „LUCONEX” datoria în sumă de 95402,84 lei, dobânda de întârziere în sumă de 53749 lei și taxa de stat în sumă de 4474 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 28 noiembrie 2017, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX” cu privire la încasarea prejudiciului și cheltuielilor de judecată.

A fost admisă parțial acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „LUCONEX” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

S-a dispus încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „LUCONEX” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX” datoria în sumă de 95402,84 lei, dobânda de întârziere în sumă de 53308,79 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 4461,35 lei ceea ce constituie taxa de stat achitată la depunerea acțiunii reconvențională. În rest, pretențiile au fost respinse (f.d. 187, 192-199, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018, a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX”, fiind menținută hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 28 noiembrie 2017 (f.d. 19, 20-30, vol. II)

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural, în consecință adoptând o hotărîre întemeiată.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 3 mai 2018 Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX” a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea inițială să fie admisă integral, iar acțiunea reconvențională să fie respinsă.

În motivarea recursului s-a invocat că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind încălcate normele de drept procedural.

Recurentul a mai specificat că instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că prin raportul de expertiză judiciară nr. 377 din 26 iunie 2017 întocmit de CNEJ s-a constatat că calitatea articolelor din profile PVC (geamuri, uși, vitralii), confecționate și montate de Societatea cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX”, la obiectul din str. A. Mateevici, nr. 82, mun. Chișinău, nu corespunde cerințelor tehnice conform contractului nr. 115 din 29 martie 2010, iar calitatea acestor articolelor, nu corespunde standardelor și normelor în vigoare.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că la dosar nu sunt atașate probe care ar certifica data recepționării de către recurent a copiei deciziei recurate.

Prin urmare, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen.

Instanța de recurs a luat act de faptul că la 19 iunie 2018 Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX” a depus un supliment la cererea de recurs.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 25 mai 2018, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului, iar la 26 iunie 2018, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care intimatul Societatea cu Răspundere Limitată „MOBIPORT LUX”, reprezentat de avocatul Ion Arhiliuc, a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, Erfar – Avef v. Grecia, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; Lebedinschi v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității

conestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, Marc Brauer v. Germania, 1 septembrie 2016, parag. 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, parag. 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și buneii-administrații a justiției (a se vedea, mutatis mutandis, Benjamin Nersesyan v. Armenia, 19 ianuarie 2010, parag. 22; Erfar – Avef, ibidem, parag. 41, Marc Brauer, ibidem, parag. 35; Miessen, ibidem, parag. 67; Trevisanato v. Italia, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, Sturm v. Luxemburg, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurenta Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX” a criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurenții a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat, în special asupra condițiilor prelevării apelor uzate.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile recurentei Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX” nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Prin urmare, temeiurile inserate în recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al

recurentului nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecătii nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, Petrovic v. Luxemburg, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, Sturm v. Luxemburg, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Beniamin Nersesyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX” nu ridică probleme de drept și nu pot fi acceptate spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „LUCONEX” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea